



KO TE

# KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, PEPUERE 19, 1880.

TURE WHENUA MAORI, 1873-74-78.

TAKIWA O WAIKATO. POROWINI TAKIWA O AKARANA.

I TE nohoanga o Te Kooti Whenua Maori o Niu Tiren, i timataria ki Kemureti, Waikato, i te 14 o nga ra o Hanuere, 1880, a i oti i te 28 o nga ra o Hanuere, 1880, ki te aroaro o John Jermyn Symonds, Esquire,) Kaiwhakawa, raua ko Hori Ngatai, Ateha:

I runga i nga tono a etahi tangata kia roherhea nga whenua e mau nei nga ingoa i te rarangi tuatahi o te pukapuka e piri ake nei, ke nga wahanga o aya whenua e mau nei nga ingoa i te rarangi tuarua i whakataua e te Kooti ki nga tangata e mau nei o ratou ingoa, i te rarangi tuatoru.

Inahoki te ingoa o John Jermyn Symonds, Esquire, Kaiwhakawa, me te Hiiri o te Kooti, i te 28 o nga ra o Hanuere, 1880.

JOHN JERMYN SYMONDS,  
Kaiwhakawa.

Te ingoa o te whenua.

Nga waihanga whenua.

Nga ingoa o nga tangata.

Kiwitahi Nama 1	...   Kiwitahi Nama 1A	William Jones Taylor.
Kiwitahi Nama 1	...   Kiwitahi Nama 1B	Alexander Crawford.
Kiwitahi Nama 1	...   Kiwitahi Nama 1C	Ihaka Te Hamanu.
Kiwitahi Nama 1	...   Kiwitahi Nama 1D	Kerehi Te Aho.
Kiwitahi Nama 1	...   Kiwitahi Nama 1E	Ruia Whakarake.
Kiwitahi Nama 1	...   Kiwitahi Nama 1F	Ihaka Te Hamanu, Ruka Te Ngau, Ruia Whakarake, Kerehi Te Aho, Rihia Te Kauae, me Parata Tahatika.
Mangawhara Nama 1	...   Mangawhara Na- ma 1A	Joseph Liston Wilson.
Mangawhara Nama 1	...   Mangawhara Na- ma 1B	Ngataru Te Paeho, Winia Pohotiraha, Mere Karaka, Ra- katau, me Aremete Ngataru.
Puketutu Nama 1	...   Puketutu Nama 1A	Te Aorere Wilson.

TURE WHENUA MAORI, 1873-74-78.

TE TAKIWA O WAIKATO, POROWINI TAKIWA O AKARANA.

I TE nohoanga o te Kooti Whenua Maori o Niu Tiren, i timataria ki Kemureti, Waikato, i te 14 o nga ra o Hanuere, 1880, a i oti i te 28 o nga ra o Hanuere, 1880, ki te aroaro o John Jermyn Symonds, Esquire, Kaiwhakawa, raua ko Hori Ngatai, Ateha:

I runga i te tono a etahi tangata kia whakawakia o ratou take ki te wahi whenua e mau nei te ingoa i te rarangi tuatahi o te pukapuka e piri ake nei, i puta Te Whakataunga a te Kooti, ko te Tahinga Whakamaharatanga Take o Te Paenga o nga tangata e mau nei o ratou ingoa ki te rarangi tuatoru, me tuhihi ki tetahi wharangi watea o te Kooti Rouru.

Inahoki te ingoa o John Jermyn Symonds, Esquire, Kaiwhakawa, me te Hiiri o te Kooti te 28 o nga ra o Hanuere, 1878.

JOHN JERMYN SYMONDS.  
Kaiwhakawa.

## KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

Nga wahi whenua.	Nga eka.	Nga ingoa o nga tangata.
	E. R. P.	
Mangawhero Nama 2 ...	327 0 0	Wiremu Haumu, Kiripiti Haumu, Kaitereo Te Rangitekehua, Pareahotea Kahutopuni, Tureremai, Hariata Rangituhiata, Raniera Horopapera, Erina Waata, Wharetauka Nikorima, Pekerangi Tiari, Heperi Matiaha, Tiemi Ranapiri, Pape Ranapiri, Mercania Honoiti, Winia Pohotiraha, Huriana Haerewharara, Ngataru Te Pacahu, Aremete Ngataru, Karika Ngataru, Mihikone, Maewa Tokoahu, Karaka Tokoahu, Pene Reha, Rakatau, Mere Karaka, Harete Te Waharoa, Tana Te Waharoa, Hote Te Waharoa, Kereama Taiporutu, Kepa Taiporutu, Timiuha Taiperutu, Mere Timiuha, Tarea Timiuha, Tame Ranapiri, Te Raihi Toroatua, Ngamako, Hera Tuhiwhero, Miniana Wi Karaka, me Peene Arama.

## TURE WHENUA MAORI, 1873-74-78.

TE TAKIWA KI KARAMAENE. POROWINI TAKIWA O AKARANA.

I TE nohoanga o te Kooti Whenua Maori o Niu Tireni, i tu nei ki Kapanga, Karaimaene, i te 26 o nga ra o Nowema, 1879, a i oti i te 3 o nga ra o Tihema, 1879, ki te aroaro o Henry A. H. Monro, Esquire, Kaiwhakawa, raua ko Wiremu Mita Hikairo, Ateha.

I runga i te tono wehewehe o etahi pihi whenua e mau nei nga ingoa i te rarangi tuatahi o te pukapuka e piri ake nei, i puta te whakataunga a te Kooti ko te Tuhinga Whakamaharatanga take o te paanga o nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatoru, ki nga wahanga whenua e mau nei nga ingoa ki te rarangi tuarua me tuhituhi ki tetahi wharangi watea o te Kooti Rouru.

Inahoki te ingoa o Henry A. H. Monro, Esquire, Kaiwhakawa, me te Hiiri o te Kooti te 11 o nga ra o Tihema, 1879.

HENRY A. H. MONRO,  
Kaiwhakawa.

Nga wahi whenua.	Nga eka.	Nga ingoa o nga tangata.
	E. R. P.	
Tihiouou ...	499 0 0	Tupotiki, Nikorima Poutotara, Meteria Pahahuaki, Wi Te Teira, Tira Te Teira, Hoera Te Whareponga, Pita Te Hangi, Horomona Mahaetahi, Iaue Te Maara, Hoani Te Auiui, Te Piha Te Maara, Hoani Kipa, Manahi Te Kipa, Matiu Poono, Tautoru Waitai, Hera Paremataiti, Paramehia, Whakahau, Hamiora Tawa, Pare Watana, Arani Watana, Mere Matenga, Ngahina Mihikorama, Maatu Paraone, Ngapari Whaiapu, Erueti Wetea, Mango Whaiapu, Ngaroma Whaiapu, Porokoru Te Hipu, Hirawa Te Moananui, Poata Makuini, Peke Te Moananui, Kermeneta Takaanini, Kara Te Moananui.
Mochau Nama 2A ...	1,106 0 0	Mata Ngapo, Hori Tokatapu, Mihi Tarapipi, Takerei Te Putu, me Te Morehu.
Moehau Nama 2B ...	2,599 0 0	nui ake iti iho ransei Wikitoria Rangipiki, Arama Karaka, Te Muhanatawia Reiti Hura, Te Hira Aperaniko, Rinia Karepe, Hori Reimana (e 7 nga taua), Rangitino, Kapihana Makoare, Makoare Te Ahoroa, Te Morehu, Te Papu Takitaki, Hohepa Kapene, me Paraku Haimona.
Moehau Nama 2C ...	486 0 0	nui ake iti iho ransei Ngaparu Whaiapu, Maata Paraone, Porokone Te Hiki, Ngaroma Whaiapu, Mango Whaiapu, Parata Te Mapu, Ripeka Wiremu, Miria Rangikakawa, Ngaromaki Paraone, Wikitoria Rangipiki, Matiu Poono, Hirawa Te Moananui, Hori Toro, Arani Watana, Pare Watana, Metena Papahuaki, Hamiora Tawa, Mihikorama Ngahuia, Nikorima Poutotara, Tupotiki, Mere Matenga, Paraniha Whakahau, me Poata Makuini.
Mochau Nama 2D ...	446 0 0	nui ake iti iho ransei Ngakapa Whanaunga, Mere Matenga, Miriama Pehi, Penamine Tanni, Tuihana Te Owai, Kabukori Te Tamihoa, Karukino Te Taniwha, Tukaramaene, Wiremu Te Aramoana, Rawiri Te Ua, Heni Te Ahipu, Hori Kerei Tuokioki, Wiremu Renata, Wikitoria Rangipiki, Mihi Tiki, Rehana Poto, Kiwi Te Atiu, Ngamokomoko Pepene, Nikorima Poutotara, Maata Paraone, Hori Rangipiki, Wi Patene, Peeti Patene, Arama Karaka, me Te Reiti.
Moehau Nama 2A ...	340 0 0	Kuini Wikitoria (tetahi taha) Nama 2A.
Moehau Nama 2B ...	200 0 0	Kuini Wikitoria (tetahi taha) Nama 2B.

## TURE WHENUA MAORI, 1873-74-78.

TE TAKIWA O TE RAKI, PEIWHAIRANGI. KO TE TAKIWA POROWINITANGA O AKARANA.

**I** Te nohoanga o te Kooti Whenua Maori o Niu Tireni i timataria ki Ohaeawai, Peiwhairangi, i te 14 o nga ra o Hanuere, 1880, a i oti i te 27 o nga ra o Hanuere, 1880, ki te aroaro o Henry A. H. Monroe, Kaiwhakawa, raua ko Wiremu Mita Hikairo, Ateha;

I runga i te tono a etahi tangata kia whakawakia o ratou take ki nga wahi whenua e mau nei nga ingoa i te rarangi tuatahi o te pukapuka e piri ake nei i puta te whakataunga a te Kooti, ko Te Tuhihi Whakamaharatanga Take o te paanga o nga tangata e mau nei o ratou ingoa ki te rarangi tuatoru, me tuhituhi ki tetahi wharangi watea o te Kooti Rouru.

Inahoki te ingoa o Henry A. H. Monroe, Esquire, Kaiwhakawa, me te Hiiri o te Kooti i te 6 o nga ra o Pepuere, 1880.

HENRY A. H. MONRO,  
Kaiwhakawa.

Nga wahi whenua.		Te nui o te whenua.		Nga ingoa o nga tangata.
		E.	R.	P.
Oromahoe	...	2	0	0
		Te Tane Haratua, Keremeneta Peia, Henare Pou, Hone Makoare, me Hefaraka Tauwhiti.		
Putahoihoi	...	5	0	0
		Wiremu Hunia, Wiremu Te Teete, Tuakoi Hopa, Peka Watarauhe, Peita Te Kekeao, me Hori Korakonui.		
Waikino	...	799	0	0
		Hunia Kapotai, Wiremu Teete, Himiona Tuakoi, Watarauha Puhi, Peita Kekeao, Henare Kanpeka, Ritihiia Raiha, Nehu Ritihiia, Hopa Peka, Wi Peka, Hohepa Wateue, Ripeka Hunia, Mita Wepiha, Warihi Kokowai, Hira Moewaka, Henare Kepa, Ngaheri Ripiro, Heni Piriri, Riwhi Hari, Were Kakepoutu, Tarau Poutu, Kercama Poutu, Henare Hemara, Ngawati Takekore, Hemi Hereroa, Paratene Hari, Ngakoti, Hiira, Rena, Himi Pu, Riripeti Kohuroa, Turuhira Kameangi, Rahera Tarau, Erena Te Kero, Mohi Te Matatahi, Hori Korakonui, Pekama Titari, Te Tane Haratua, Tipene Marupo, Keita Marupo, Takurua Te Tai, Hohi Ngarua, Hotereni Tawatawa, Meri Peka Tui, Ihapera Rawiri, Waipapa Mikaka, me Kamariera Te Wharepapa.		
Puketawa	...	111	0	0
Patumutumu	...	1,409	0	0
Manurewa North	...	7	0	0
Manurewa South	...	21	2	33
Ketetangariki	...	1,600	0	0
		Hone Paraea, Hori Paraea, Hare Paraea, Himi Paraea, Mere Paraea, Pomare Kingi, Touo Kingi, Hori Winiana, Rie Kingi, Heni Wetiwha, Horomona Moraki, Mere Moraki, Wiremu Pomare, Ihipera Pomare, Hare Pomare, Hori Te Honi Te Titaha, Wi Hoete Kinia, Hepi Te Titaha, Te Rarua, Ngaro Kingi, Wi Kaire, Wiremu Katene, Haimona Tui Pehiriri, Hami Pikimau, Haimona Pikimau, Mihaka Hapati, Tinnoti Pu, Wiremu Pou, Pekawhero, Kamariera Te Wharepapa, Hare Wharepapa, Kitohi Moraki, Heta Te Haara, Hapakuku Moetara, Wi Waiti Tamairangi, Arona Piri, Pahemata Mei, Ani Tuwhangai, Hiku Ngaaia, Rawinia Hiku, Pone Kahi, Toi, Taimona, Kereihi, Wiremu Moetara, Huata Haki, Tipina Te Whanga, Mihi Kirihopi, Hohepa Whakarei, Wi Mura, Waitangihaere, Petuere, Heni Mako, Apeata Murimotu, Tuwha Te Whata, Himiata Manihera, Wi Kairau, Karaihe, Te Whata, Watene Te Whata, Meri Katene, Kauere, Mangonui, Niho, Hokiangi, Rahu Te Whata, Tane Whata, Ritihiia Kuri, Nopera Whitinga, Enoka Kauere, Ehre Kauere, Reihana Te Puka, Hone Te Awa, me Erena Te Rangaihi.		

## TURE WHENUA MAORI, 1873-74-78.

TE TAKIWA O TE RAKI, PEIWHAIRANGI. KO TE TAKIWA POROWINITANGA O AKARANA.

**I** TE nohoanga o te Kooti Whenua Maori o Niu Tireni i timataria ki Ohaeawai, Peiwhairangi, i te 14 o nga ra o Hanuere, 1880, a i oti i te 27 o nga ra o Hanuere, ki te aroaro o Henry A. H. Monroe, Kaiwhakawa, raua ko Wiremu Mita Hikairo, Ateha:

## KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

I runga i te whakawakanga o tetahi pūhi whenua ko Pahinui te ingoa ko ona eka 5157, i puta te ki whakataunga a te Kooti kua oti taua whenua te tuku kia Kuini Wikitoria.

Inahoki te ingoa o Henry A. H. Monro, Kaiwhakawa me te Hiiri te Kooti i te 9 o'nga ra o Pepuere, 1880.

HENRY A. H. MONRO,  
Kaiwhakawa.

## HE PANUITANGA I RARO I TE TURE WHENUA MAORI, 1873-4.

Ki aye tangata e whai take ana ki te whenua kia mohiotia ai te wahi me te ra e tu ai te Kooti hei whakawa i o ratou take.

VA, he Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko a te nohoanga, o te Kooti Whenua Maori i whakaritea nei kia tu ki Porirua, a te 24 o'nga ra o Maehe, 1880, te whakawakia ai te take a nga tangata no ratou nga ingoa e mau nei i te rarangi tuatahi i raro nei, ki nga pūhi whenua e mau nei i te rarangi tuarua. Ko nga tangata katoa e whai tikanga ana mo aua whenua me haere ki reira.

Ka oti te whakawa, ka puta te Tuhinga Whakamabaratanga Take ki te hunga i kitea tona tika e te Kooti; heoi ano, he tino whakaotinga tena; e kore rawa e tika kia peko mai tetahi tangata ki muri.

Kooti Whenua Maori,  
Akarana, Pepuere 10, 1880.

Na TIKI,  
Tino Kaituhituki.

HE WHENUA ENET KIWIAT I OTI I ERA WHAKAWAKANGA. KO NGA ROHE KEI NGA KAHITI O MUA.

Ko ngs ingoa o nga Kaiteneo.

Nga ingoa o te whenua me te Takiwa hoki.

Ko te takototangi o te mapi.

Riria Parehutia, Riria Kahurangi ...	Kauaeroa, e tata ana ki Takapuwahia, Porirua
Parekaahu, Paranihi Paruparu, Hohepa Horomona, Frenora Pirihana	Koangaumu, e tata ana ki Porirua
Hira Te Aratangata, Hohata Pokaitara	Koangaumu, e tata ana ki Porirua
Paraninihi, Karepa Kapukai, Parekaini	Koangaumu, e tata ana ki Porirua
Ellen Birchley, Mary Graine, William Shearer, Malcolm Shearer, Katherine Wilson, David Shearer	Koangaumu, e tata ana ki Porirua
Eliel Birchley, William Shearer, Mrs. M. Keangaumu, e tata ana ki Porirua	
Wi Parata, Hemi Matenga, Raiha Puaha, Parumoana o Porirua	
Ngabuka Turgia, Ropata Hurumutu, Hanikanau Te Hiko, Hebepa Horomene, Hebeia Pokaitara	
Tamihana Te Rauparaha, Matene Te Whiwhi   Haukopua East, e tata ana ki Porirua	

Ka kitea nga mapi o nga whenua kua oti te muri ki te Tari o te Kaiwhakawa Futuru i Poneke.

## PANUITANGA.

Tari o te Kooti Whenua Maori,

Akarana, Pepuere 10, 1880.

TE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, kei te nohoanga o tenei Kooti ki Porirua, a te 24 o'nga ra o Maehe, 1880, te whakawakia ai te take e nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi, ki nga pūhi whenua a nga tangata kua mate, e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuarua, ko nga pūhi whenua kei te rarangi tuateru.

Mehemea kia tukituchi pukapuka Wira te tangata mate, ma te Kaitono e kawe mai taua Wira ki te Kooti, kia kite te Kaiwhakewa, kia tau tika ai te whenua i runga i te hiabia o te tangata mate.

Na TIKI,  
Tino Kaituhituki.

Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai ki a ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.
Tere Maihi, Hemi Kuti ...	Ropata Hurumutu ...	Te Kenepuru.
Heni Te Rei ...	Rakapa Topeora ...	Taupo.

## HE PANUITANGA.

Mo etahi pūhi whenua kia wahia.

Tari o te Kooti Whakawa Whenua Maori,

Akarana, Pepuere 10, 1880.

TE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko a te nohoanga o tenei Kooti ki Porirua, i te Takiwa o Poneke, a te 24 o'nga ra o Maehe, 1880, te whakarangona ai nga tono a nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi, kia wahia, kia roherohea nga whenua i roto i nga Karauna Karaati e mau nei nga ingoa i te rarangi tuarua, ko te Takiwa kei te rarangi tuatoru.

Na TIKI,  
Tino Kaituhituki.

Ko te ingoa o te tangata i tono kia wahia te whenua.	Te ingoa o te whenua i tonoa kia roherohea.	Te Takiwa.
Hoani Warena Tunni, Pene Te Teka, Harata Hikoia, Horo Hawea, Raiha Puaha, Heperi Paneta, Wi Te Kanae, Karehana Te Weta, Ahitana Rangihāere, Piripi Kohe, Wi He- mara Horotia, Huria Kinokino, Aperahama Mira	Wairaka ... ...	Porirua.
Wi Parata, Hohaia Pokaitara ...	Taupo ... ...	Porirua.

I tāia i runga i te Mana o te Kawanatanga o Niū Tirenī e GEORGE DIDSBUY, Kai-ta o te Kawanatanga, Peneke.